

دیداری ههولێر - نهجهف؛ بینینی وینه راسته قینهکان

17-12-2019

نووسه رهکان

ناوهندی لیکۆلینهوهی رووداو

کورتە : له گفتوگۆی عێراق له ژێر ناوێشانی دیداری ههولێر - نهجهف به پێوه چوو، ژمارهیهک له کهسایهتی ئایینی و ئهکادیمی و روژنامهوانی کهسایهتی روناکبیر و سیاسی و ئهکادیمی و پهڕلهمانتاری کورد تێیدا بهشداربوون. تهواوی قسه، گفتوگۆ و شروقه و لیکدانهوهکانی میوانانی نهجهف له ژێر کاریگهری ههلاوی گهرمی خۆپیشاندهانهکانی ئیستای بهغداد و ناوچه شیعهنشینهکانی عێراقدا بوو

مەلۇود باۋە موراڧ

لە گەفتوگۆي عىراق لە ژۇر ناوئىشانى دىدارى ھەولير - نەجەف بەرپۆھچو، ژمارەيەك لە كەسايەتى ئايىنى و ئەكادىمى و رۇژنامەوانى كەسايەتى روناكبىر و سىياسى و ئەكادىمى و پەرلەمانتارى كورد تىيدا بەشداربوون. تەواوى قسە، گەفتوگۆ و شروڤە و لىكدانەوھەكانى ميانانى نەجەف لە ژۇر كاريگەرى ھالائى گەرمى خۇپيشاندانەكانى ئىستاي بەغداد و ناوچە شىعەنشىنەكانى عىراقدا بوو، تاوھكو ئەو رادەيەي كە زۇرئىك لە مېزەربەسەر و ئەكادىمىيەكان بە ھەناسەي نوپنەرايەتى گۆرەپانەكانى خۇپيشاندانەكان بۇچوون و راکانيان دەخستەر وو، بەجۇرئىك چەند كەس و چەند جار ئەم رستانەيان دووبارە دەكردەوھە كە "عىراقى پاش خۇپيشاندانەكان عىراقىكى نوپيە، عىراقى پاش پرۆسەي سىياسى شىكستخوار دووى 2003 يە، دەبئت ئەم چىنە سىياسىيە گەندەل و فاشىلەي برۆن، دەبئت كورد ھاوكارى و پشتيوانى خۇپيشاندەران بكات ئيمە نوپنەرايەتى ئەحزابى سىياسىي شىعەي ناكەين، مەرجهعەتى شىعەي و بەتايبەت ئابەتوللا سىستانى دەستەرناداتە سىياسەت و كارى سىياسى، بەلكو لەگەل خەلك و جەماوەر و رېنمايى و نەسبەت پشكەشەكەت بۇ لايەنى دەسەلات و بەرگري لە مافى خەلك دەكات، پئويستە ديار دەي بەشەشئىنەي سىياسى و تايغى كۇتايى بئت، عىراقى نوپى لەسەر بنەماي ھاوولائى بوونى يەكسان وەك يەك دامبەزئىتەوھە و دوور لە دەستپۆھردانى ئەحزابى سىياسىي شىعەي، مەزھەبى و تارىخى...

ئەوھى بەندە بە پەرۆشەوھە چاوەرئىم دەكرد گۆي بىستى بم، توپكارى قسەكردن و بنكۆلكردن بوو لەسەر پشكەتە و ئاراستە و ھىز و لايەنى ئاراستەگەرى ئەم خۇپيشاندانە، چونكە لە ھىچ شويئىكى دنيدا نەبىستراوھە و نەزانراوھە خۇپيشاندانى عەفەوى جەماوەرىي بەو كاريگەرىي و فراوانىيەي ئەوانى گەپاندبووھە يەقىنى ئەوھى كە خۇپيشاندانەكان خالى لىكترازانى دوو سەردەمى مېژوو سىياسى عىراقە، وھەا خۇپيشاندانىك چۆن دەتوانئت بكاتە خيارى عەقلانى و بونىادنەرى ئىجابى لە پرسىكى گەورە و ھەستيارى پەيوەست بە سىستەمى سىياسى حوكمپرانى عىراق بەوپشكەتە جياوازەنەوھە؟

چى واپكرد ئەم خۇپيشاندانە لە داواي خزمەتگوزارى ئاو، كارەبا و رىگەوبان و بىكارى و دژايەتى گەندەئىيەوھە داخوازيەكانيان وا بەخىراي بگۆرئت بۇ كۆمەلئىك داخوازي سىياسى كە گواپە قابىلى سازش و گەفتوگۆئىن (گۆپىنى دەستورى ھەمىشەي، رەتكردەوھە ھەموو دامەزراوھە و دەزگا بالاكانى حكومەت و پەرلەمان و كۆمىسيۆن، دژايەتى و نەھىشئىنى ھەموو حىزبەكان، كۇتايھىئان بەزاراوى پشكەتە عىراقىيەكان و ھتد...

ئاي دەشئت قەناعەت بە خۇمان بكەين كاتىك ئەوان دان بەوھەدادەئىن كە خۇپيشاندەران گەنجانى تەمەن 18 بۇ 25 سالن و ئاگان لە ھىچى رابردوو سىياسى و پرۆسەي سىياسى عىراق نىيە، ئەم تىگەيشتن و رۇشئىرى و ھۆشيارىيە سىياسىيە چۆن و لە كوئوھ بووھ بە رووچى بزوينەر و گوتارى سەرتاسەرى خۇپيشاندەران.

ئەمە فزولەتى سىياسى گەپان بەدواي ھىز و لايەن و گرووپى ئاراستەگەرى خۇپيشاندانەكاندا نىيە، بەلكو گەپانە بەدواي ئەو بەدیلە سىياسىيە كە جىگەرەوھە رەفكردنى كۆي دەسەلات و سىستەمى سىياسى ئىستاي عىراقە.

ھەندئ لە موداخەلەكان بەروونى ئامازەيان بەوھە دەكرد كە كورد لە پاش گۆرانى 2003 شەرىكى ئەم دەسەلاتەيە، وەك بلئى شەرىكى تاوان و گەندەئىيە سىياسىيەكانىيەتى و دەبئت سەرلەنوئى پەيوەندىيەكانى خۆي بە قبوولكردن و پشتيوانى لە خۇپيشاندەران رىكخاتەوھ، بەلام پرسىيارەكەي پشوو لىرەدا زەقتر دووبارە دەبئتەوھە لەگەل كى و كام ئەلئەرناتىقى سىياسى دەسەلات و سىستەمى سىياسى ئىستاي عىراق چى گەرەنتى ئەوھ دەكات دەستكەوتەكانى گەلى كورد لەبەر مەترسى ئەم داوا سىياسىيە گشتگىرانەي ئەواندا نىن.

ئەگەر بەم رۇحىيەت و دىدەي ئەم نوخبە دىنى و ئەكادىمىيەوھە پروانينە دۇخى عىراق گۆرانكارى حەتمىە، بەلام واناسان و بەردەستىش نىيە... قسە لەسەر ھۆكارەكانى ناسەقامگىرى عىراق زۆرن، بەلام ھەموو لايەك چاوبان خستبووھە سەر ئەنجامەكان و ھۆكارەكانيان فەرامۆش كرددوو. دواجار ماوھ بلئىم دىدارىكى بەسوودبوو بۇ تىگەيشتن لەو وپنەيەي ئىستاي وەرسبوون لە حىزب و كۆمەلە سىياسىيەكان.